

ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΗΣ 1884

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΤΣΙΟΥΜΗ

1939-2022

Η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία αναγγέλλει με λύπη στα μέλη και στους φίλους της την απώλεια της διαπρεπούς αρχαιολόγου και ιστορικού της βυζαντινής τέχνης Χρυσάνθης Μαυροπούλου-Τσιούμη, ομότιμης καθηγήτριας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και μέλους της Εταιρείας από το 1966.

Η Χρυσάνθη Μαυροπούλου-Τσιούμη σπούδασε ιστορία και αρχαιολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του ΑΠΘ και ιστορία της τέχνης στη Χαϊδελβέργη. Το 1971 αναγορεύτηκε διδάκτωρ του ΑΠΘ με θέμα διατριβής τις τοιχογραφίες του 13ου αιώνα στην Κουμπελίδικη της Καστοριάς, η οποία δημοσιεύθηκε κατόπιν από τις εκδόσεις του Κέντρου Βυζαντινών Ερευνών του ΑΠΘ. Κατά τη διάρκεια των σπουδών της απέσπασε υποτροφίες του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών και του γερμανικού ιδρύματος Alexander von Humboldt.

Η επαγγελματική της σταδιοδρομία άρχισε το 1965, όταν διορίστηκε επιμελήτρια αρχαιοτήτων με έδρα τη Βέροια και χώρο ευθύνης τη δυτική Μακεδονία. Από τη θέση αυτή εκδιώχθηκε το 1969 από το δικτατορικό καθεστώς και κατόπιν εργάστηκε στο Πατριαρχικό Ίδρυμα Πατερικών Μελετών στη Θεσσαλονίκη. Μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας επανήλθε στην Αρχαιολογική Υπηρεσία και το 1981 ανέλαβε τη διεύθυνση της 9ης Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, θέση από την οποία εργάστηκε ιδιαίτερα για την αποκατάσταση των πληγέντων από τον σεισμό του 1978 μνημείων της Θεσσαλονίκης. Το 1986 εξελέγη καθηγήτρια της Αισθητικής Παιδείας με έμφαση στη Μουσειακή Εκπαίδευση και στην Ιστορία της Τέχνης, στο Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης του ΑΠΘ, όπου δίδαξε και ανέπτυξε πολυσχιδή επιστημονική και διοικητική δραστηριότητα επί είκοσι χρόνια. Παράλληλα υπηρέτησε από διάφορες θέσεις άλλους επιστημονικούς και καλλιτεχνικούς φορείς της Θεσσαλονίκης (Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης, Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης κ.ά.).

Η Χρυσάνθη Μαυροπούλου-Τσιούμη υπήρξε πολυγραφότατη ερευνήτρια και αφήνει πίσω της σημαντικές συμβολές στη μελέτη του βυζαντινού πολιτισμού. Τα ενδιαφέροντά της επικεντρώνονταν πρωτίστως στη βυζαντινή και μεταβυζαντινή ζωγραφική, σε όλες σχεδόν τις εκφάνσεις της: εντοίχια ψηφιδωτά, τοιχογραφίες, φορητές εικόνες και εικονογραφημένα χειρόγραφα. Συμμετείχε στην έκδοση της μνημειώδους σειράς *Οι θησαυροί του Αγίου Όρους. Σειρά Α', Εικονογραφημένα χειρόγραφα, παραστάσεις, επίτιτλα, αρχικά γράμματα* (1973-1991), με την οποία έγινε κτήμα της επιστημονικής κοινότητας ο πλούτος των βυζαντινών χειρογράφων του Άθωνα. Μαζί με τον Γεώργιο Γαλάβαρη, εξέδωσαν αργότερα τα εικονογραφημένα χειρόγραφα της μονής Σταυρονικήτα (2007-2008). Δημοσίευσε πολλές μελέτες για τη ζωγραφική της Μακεδονίας και ιδιαίτερα των πόλεων της Θεσσαλονίκης, της Καστοριάς και της Βέροιας. Η βυζαντινή Θεσσαλονίκη την απασχολούσε διαρκώς, και σε όλες της πτυχές της· οι καρποί των ερευνών της συγκεντρώθηκαν στον ομώνυμο τόμο (1992). Συνέγραψε επίσης αρχαιολογικούς οδηγούς για τα βυζαντινά μνημεία της πόλης, με τελευταίο εκείνο για την Αγία Σοφία Θεσσαλονίκης (2014).

Η εξόδιος ακολουθία τελέστηκε την Πέμπτη 14 Ιουλίου 2022.

Η Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία εκφράζει τα θερμά της συλλυπητήρια στην οικογένεια και τους οικείους της Χρυσάνθης Μαυροπούλου-Τσιούμη.